

Експертний висновок
до законопроекту згідно зі статтею 27
Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

«Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту прав побутових споживачів природного газу», реєстр. № 4635-2 від 10.02.2021, внесений народним депутатом України Припутнем Д.С.

2. Завдання законопроекту

Проектом передбачається внесення змін до Законів України «Про ринок природного газу» та «Про виконавче провадження» в частині врегулювання питань, зокрема:

- відкриття в уповноважених банках поточних рахунків із спеціальним режимом використання постачальниками природного газу, на яких покладені спеціальні обов'язки, постачальником «останньої надії», оптовими продавцями, операторами газорозподільних систем, газодобувними підприємствами оператором газотранспортної системи для зарахування коштів, що надходять від продажу (постачання) природного газу, а також механізму проведення розрахунків з природний газ;

- встановлення Регулятором нормативів розподілу коштів для забезпечення операторів газорозподільних мереж фінансування необхідних витрат для здійснення їх господарської діяльності;

- встановлення вимоги для оператора газорозподільної системи мати в наявності 150 000 точок приєднань суб'єктів ринку природного газу, та процедури припинення дії договорів на право користування складовими газорозподільної системи, а також укладання нових договорів з операторами, що відповідають вимогам стосовно наявності 150 000 точок приєднань;

- погашення (списання) взаємної заборгованості станом на 01.01.2020 між суб'єктами ринку природного газу (в тому числі операторів газорозподільних мереж, підприємств теплоенергетики, оператора газотранспортної системи), списання заборгованості постачальників природного газу із спеціальними обов'язками (станом на 31.08.2020), а також списання заборгованості побутових споживачів (з 01.01.2014 по 01.01.2020), списання сум неустойки (штрафів, пені), інфляційних нарахувань, процентів річних, тощо, які нараховані суб'єктам ринку природного газу.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

У пояснювальній записці суб'єктом законодавчої ініціативи зазначено, що реалізація проекту не потребує додаткових видатків з державного бюджету. При цьому зазначається, що заборгованість між учасниками ринку природного газу у вересні 2020 року сягнула 100 млрд гривень.

Проте списання заборгованості суб'єктів ринку природного газу, побутових споживачів, а також пені, штрафів на таку заборгованість може призвести до погіршення фінансових результатів постачальників газу (зокрема НАК «Нафтогаз України») в умовах покладання спеціальних обов'язків відповідно до статті 11 Закону України «Про ринок природного газу»), та призвести до звернень за відшкодуванням втрат та збитків за рахунок державного бюджету.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B04000009E0E2F0014838300](#)

Підписувач [Драганчук Юрій Олегович](#)

Дійсний з [24.04.2020 13:01:11](#) по [24.04.2022 13:01:11](#)

Міністерство фінансів України

47010-02/2-3/5803 від 24.02.2021

При цьому Законом України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» окремої бюджетної програми для компенсації втрат та збитків суб'єктів ринку природного газу від списання не передбачено.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Розробником не визначено потреби фінансового забезпечення з бюджетів.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Суб'єктом права законодавчої ініціативи не надано розрахунків щодо обсягу витрат державного бюджету, необхідність подання якого передбачено статтею 91 Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України від 10.02.2010 №1861-VI.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект не відповідає Бюджетному кодексу України щодо визначення джерел збалансованості державного бюджету.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроект не підтримується.

1. Відповідно Закону України «Про ринок природного газу» споживач зобов'язаний забезпечувати своєчасну та повну оплату вартості природного газу згідно з умовами договорів.

Статтею 67 Господарського кодексу, встановлено, що відносини підприємства з іншими підприємствами, організаціями, громадянами в усіх сферах господарської діяльності здійснюються на основі договорів.

Згідно із Цивільним кодексом України договір є обов'язковим для виконання сторонами (ст.629) та боржник не звільняється від відповідальності за неможливість виконання ним грошового зобов'язання і на вимогу кредитора зобов'язаний сплатити суму боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також три проценти річних від простроченої суми, якщо інший розмір процентів не встановлений договором або законом (ст. 625).

Реалізація законопроекту може призвести до численних звернень постачальників за відшкодуванням втрат та збитків за рахунок державного бюджету, в тому числі відповідно до статті 11 Закону України «Про ринок природного газу», якою встановлено, що суб'єкт ринку природного газу, на якого покладаються спеціальні обов'язки, має право на отримання компенсації економічно обґрунтованих витрат, здійснених таким суб'єктом, зменшених на доходи, отримані у процесі виконання покладених на нього спеціальних обов'язків, та з урахуванням допустимого рівня прибутку відповідно до порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

При цьому у Законі України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» бюджетна програма для компенсації таких видатків не передбачена, та відсутні джерела для відшкодування вищезазначених втрат.

2. Для соціального захисту вразливих верств населення діє механізм надання пільг та субсидій. Програма житлових субсидій населенню залишається головним механізмом забезпечення соціального захисту населення, через яку держава

компенсує сім'ям витрати на оплату житлово-комунальних послуг у межах нормативів споживання послуг, що перевищують обсяг обов'язкового платежу.

Згідно із Законом України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» Міністерству соціальної політики передбачені видатки:

- за бюджетною програмою за КПКВК 2501230 «Виплата пільг і житлових субсидій громадянам на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу у грошовій формі» у сумі **35,2 млрд грн**;
- за бюджетною програмою за КПКВК 2501410 «Компенсація у зв'язку з підвищенням тарифів на електричну енергію на оплату електричної енергії населенням, яке проживає в житлових будинках (у тому числі в житлових будинках готельного типу, квартирах та гуртожитках), обладнаних у встановленому порядку електроопалювальними установками (у тому числі в сільській місцевості), населенням, яке проживає в багатоквартирних будинках, не газифікованих природним газом і в яких відсутні або не функціонують системи централізованого тепlopостачання (у тому числі в сільській місцевості), а також багатодітними, прийомними сім'ями та дитячими будинками сімейного типу» у сумі **1,4 млрд гривень**.

**Заступник Міністра фінансів України
з питань європейської інтеграції**

Юрій ДРАГАНЧУК